



KUNST

I kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud kunstiõpetuses

I kooliastme lõpuks õpilane:

- uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid (nt õpetaja valikul: sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustatsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, mänguasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires;
- nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnik, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid);
- leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info;
- teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;
- uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid;
- teab, kes on autor;
- ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid (See oleks justkui... See meenutab mulle...);
- kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin?

VÄLJASELGITAMINE
TEADMINE
MÕISTMINE

15%

15%

70%

REFLEKSIION
ANALÜÜS
KRIITIKA

PLAANIMINE
IDEEDE ARENDAMINE
LOOMINE

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;
- lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.

1. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Seostab omavahel raamatuillustratsioone ja teksti sisu.
- Selgitab endale tuttavas keskkonnas (koolis ja klassis) kasutatavaid märke ja sümboleid ning nende tähendust.
- Nimetab, mida näeb pildil, ruumilises teoses, audiovisuaalses teoses.
- Nimetab, teoses nähtavaid värve, äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid.
- Kasutab vahendeid ja materjale säästlikult ja ohutult.
- Korrastab enamasti oma töökoha.
- Näitab teoselt autori nime.
- Kirjutab oma tööle nime.
- Küsib jäädvustatavalt luba enne filmimist või pildistamist.

Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpilane:

- Teeb enamasti aktiivselt kaasa nii oma initsiatiivil kui etteantud ülesandeid.
- Rakendab teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliiatsitehnika, savi või plastiliini voolimine jms) ja vahendeid.
- Väljendab enda kogemuse piires mõtteid, tundeid ja kogemusi oma kunstitöodes.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Kirjeldab visuaalteosel nähtavat (nimetab äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid, värvid; mis see on, mida ma näen?)
- Kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid - mida nähtu mulle meenutab, mis siin pildil toimuda võiks?
- Kirjeldab etteantud küsimuste toetudes oma töö valmimise protsessi - mida ja kuidas ma tegin, milliseid vahendeid kasutasin? Mida töö tegemisel nautisin? Millised raskused ületasin?
- Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes valminud tööd - mida ma oma töös näen?

Õppesisu:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE	Igapäevane visuaalkultuur. Uurib ja selgitab visuaalseid pilte.	Kunst, kunstiteos, kunstnik, portree. Kunstivahendid: akvarell, guašš, voolimismass, plastiliin, pastell,	Õppija valib sobivad võtmesõnad infootsinguks; teeb vahet võtmesõnal ja veebiaadressil; teeb

KIRJAOSKUS	Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted. Kompositsioon. Joon, kujund, vorm. Värvusõpetus: Värvinimetused. Värvitemperatuur. Kunstiliigid. Kunstižanrid. Kunstiajalugu: kunstnikud, teosed.	rasvakriidid, pintsell, palett. Kunstitehnikad: joonistus, maal, pastellmaal, disain, multifilm, teater, muusika. Värvusõpetus: põhivärvused. Kompositsioon: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, koos, eraldi	vahet otsingukastil ja aadressiribal. Kasutab teistega suhtlemiseks mobiiltelefoni põhilisi funktsioone (helistamist, sõnumi saatmist, sõnumi kustutamist, uue kontakti salvestamist. Teeb digiseadmega fotosid. Joonistab arvutis, veebirakenduses ja nutiseadmes pilte. Kasutab digiseadmeid (sh robotika) heaperemehelikult, järgides koolis kehtestatud reegleid. Teab, mis on kasutajanimi ja salasõna. Teab mis on tugev ja nõrk salasõna. Avab ja sulgeb veebi-, mobiili- ja töölaarakenduse; Teab, mis on arvuti. Teeb vahet erinevat tüüpi arvutitel (nt sülearvuti, lauaarvuti, tahvelarvuti). Tunneb kodus ja koolis kasutatavate digiseadmete nimetusi. Lülitab erinevaid digiseadmeid sisse ja välja.
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	Loomingulised tööd. Kujutamise- ja vormiõpetus. Värvi- ja kompositsiooniõpetus. Kunstitehnikad ja stiilid. Etikett.	Kunstitehnikad: joonistus, maal, pastellmaal, kollaaž, multifilm, teater, muusika.	
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Disaini baaselemendid. Disainiprotsessi osad. Disainiprotsessis kasutatavad ideed visualiseerimise tehnikad. Tarbeesemed ja levinumad materjalid. Uurimine. Kavandamine.	Disain, värv, vorm,	
KUNSTI, KULTUURI JA	Vestlused kunstist. Autorsus ja autoriõigused.	Töö signeerimine, autor, kunstnik, kunstiteos, portree säätmine, ohutus	

ÜHISKONNA SEOS	Eetika. Kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane. Ohutus. Keskkonnasäästlikkus.		
---------------------------	--	--	--

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, tööõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, arvutiõpetus.

Koolisisene lõiming: loodusõpetusega: loodusobjektide kujutamine erinevatel aastaegadel, looduslikud materjalid, tehismaterjalid, tarbeesemed, tervishoid; eesti keelega: lugemispalad, raamatuillustraatorid, raamatutegelased; kehalise kasvatusesega: liikumismängud, ruumis orienteerumine; tööõpetusega: meisterdamine, materjalide tundmine, tövahendid, objektide ühendamine, ohutus, tövahendite ja töökoha korrashoid, keskkonnasäästlikkus

Õppekäigud

Võru Linnagalerii; Vana-Võro Kultuurikoda; teater, kino Kannel; Värska Talumuuseum/Mõniste Talurahvamuseum; Võru Katariina kirik/Rõuge kirik; Maanteemuuseum; Piusa Külustuskeskus; Võru linnatuur; Tartu Mänguasjamuuseum; Teater Vanemuine/Ugala; Vastseliina Piiskopilinnus; erinevad muuseumitunnid, klassiõhtud, matkad, õppekäigud

2. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Õpilane:

- kirjeldab visuaalseid pilte ja jooniseid oma kogemuse piires;
- kavandab lihtsamaid ülesandeid loomes kestlikult;
- teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnikaid ja töövõtteid;
- kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.

Väljaselgitamine, teadmised, mõistmine

Õpilane:

- Võrdleb märke (liiklusmärgid, logod, embleemid, sümbolid jms) omavahel ja seostab märgi vorme, värve, kujutatut märgi tähendusega.
- Tunneb ära tasapinnalised ja ruumilised teosed.
- Nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike.
- Leiab teoses sooja ja külma tooni ning heleda ning tumeda tonaalsuse.
- Teab mis on joon ja pind ning iseloomustab erinevaid jooni vastavalt omandatud sõnavarale.

- Kirjeldab teoses suurussuhteid ja objektide paiknemist (ees, taga, üleval, all jne)) ning kolmemõõtmelise teose puhul vormi üldisemalt (ümar, kandiline, lapik, püstine jne) .
- Nimetab teoses nähtud kujundeid ja objekte, mis meenutavad tuttavaid kujundeid (ring, ruut, ristkülik jne).
- Toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab.
- Korrastab oma töökoha.
- Eristab lihtsamate näidete põhjal tehislিকে ja looduslike materjale (*näiteks puit ja plastik*).
- Arvab, mis materjalist ese tehtud on.
- Kirjutab oma näitusetööle nimesildi koos töö pealkirja ja muu õpitud infoga.
- Leiab (virtuaal)näitusel muuseumis, galeriis või koolis teose autori, pealkirja ja näituse pealkirja.

Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpilane:

- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö jms), vahendeid enamasti isikupärasel viisil.
- Järgib enamasti õpitud töö- ja ohutusvõtteid.
- Märkab ühel ja samal otstarbel kasutatavaid esemeid, tuvastab nendest oma lemmiku ning põhjendab oma valikut. *Selgitus: Soovime arendada teadlikkust isiklikest ja subjektiivsetest eelistustest.*
- Arutleb ja seostab värve tekkinud muljega ja valib esemele selle otstarbega sobiva värvitooni.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat õpitud sõnavara kasutades - nimetab ja kirjeldab teostel nähtavat - mis see on, mida ma näen ja milline see on (kui suur, millise kujuga, mis värvi, milliseid jooni, pindasid, vorme märkab, kuidas need paiknevad?)
- Kirjeldab küsimustele toetuses enda ja teiste loodud visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid, mõtteid ja tundeid - mida nähtu mulle meenutab? Mis teoses toimuda võiks? Mis mind nii arvama paneb? Millist meeleolu see teos minus tekitab?
- Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid kasutasin? Mida ma protsessi käigus õppisin?

Õppesisu:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	Igapäevane visuaalkultuur. Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted.	Kunst, kunstiteos, kunstnik, portree. Kunstivahendid: akvarell, guašš, voolimismass, plastiliin, pastell,	Kasutab teistega suhtlemiseks mobiiltelefoni põhilisi funktsioone (helistamist, sõnumi saatmist, sõnumi

	<p>Kompositsioon. Joon, kujund, vorm, tekstuur. Värvusõpetus: Värvinimetused. Värvitemperatuur. Ruumiillusioon. Dünaamika. Kunstiliigid. Kunstižanrid. Kunstiajalugu: kunstnikud, teosed.</p>	<p>rasvakriidid, pintsell, palett. Kunstitehnikad: joonistus, maal, pastellmaal, disain, multifilm, teater, muusika. Värvusõpetus: põhivärvused. Kompositsioon: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, koos, eraldi</p>	<p>kustutamist, uue kontakti salvestamist. On teadlik ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses tundmatute inimestega. Valib sobivad võtmesõnad infootsinguks. Teeb vahet võtmesõnal ja veebiaadressil. Teeb vahet otsingukastil ja aadressiribal. Joonistab arvutis, veebirakenduses ja nutiseadmes pilte. Teeb digiseadmega fotosid. Teab, mis on kasutajanimi ja salasõna. Teab mis on tugev ja nõrk salasõna. Kasutab digiseadmeid (sh robootika) heaperemehelikult, järgides koolis kehtestatud reegleid. Teab, mida teha, kui digiseade on kaduma läinud. Julgeb turvalisusega seotud probleemide korral abi küsida. Teab, et kõne tundmatult numbrilt võib olla ohtlik. Avab ja sulgeb veebi-, mobiili- ja töölauarakenduse. Teab, mis on arvuti ja kuidas see töötab. Teeb vahet erinevat tüüpi arvutitel (nt sülearvuti, lauarvuti, tahvelarvuti). Teab lihtsamaid arvutiga seotud mõisteid. Tunneb kodus ja koolis kasutatavate digiseadmete nimetusi. Küsib abi, kui digiseadmed ei tööta.</p>
<p>KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS</p>	<p>Loomingulised tööd. Kujutamise- ja vormiõpetus. Värvi- ja kompositsiooniõpetus. Kunstitehnikad ja stiilid. Kunstiteooria. Etikett.</p>	<p>Kompositsioon: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, koos, eraldi. Kunstitehnikad: joonistus, maal, pastellmaal, disain, multifilm, teater, muusika. Värvusõpetus: põhivärvused.</p>	

DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Disaini baaselemendid. Disainiprotsessi osad. Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad. Tarbeesemed ja levinumad materjalid. Uurimine. Kavandamine.	Disain, disainer, värv, vorm	
KUNSTI, KULTUURI JA ÜHISKONNA SEOS	Vestlused kunstist. Autorsus ja autoriõigused. Eetika. Kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane. Ohutus. Keskkonnasäästlikkus.	Kunst, kunstiteos, kunstnik, portree, säästmine, keskkond	

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, tööõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, arvutiõpetus.

Koolisene lõiming: loodusõpetusega: loodusobjektide kujutamine erinevatel aastaegadel, looduslikud materjalid, tehismaterjalid, tarbeesemed, tervishoid; eesti keelega: lugemispalad, raamatuillustraatorid, raamatutegelased; kehalise kasvatuses: liikumismängud, ruumis orienteerumine; tööõpetusega: meisterdamine, materjalide tundmine, töövahendid, objektide ühendamine, ohutus, töövahendite ja töökoha korrashoid, keskkonnasäästlikkus

Õppekäigud:

Võru Linnagalerii, Liiva ATE, Vana-Võro Kultuurikoda, Kr Muuseum, erinevad muuseumitunnid, ERM, TARTMUS, Spordimuuseum, KUMU, Lennusadam, Pernova Loodusmaja, Räpina Loomemaja, teater, kino Kannel, Teater Vanemuine/Ugala, klassiõhtud, matkad, õppekäigud, Võru Lasteraamatukogu, Mooste mõis

3. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Õpilane:

- kirjeldab visuaalseid pilte, jooniseid ja sümboleid oma kogemuse piires;
- teab kujutiste kasutamise ja jagamise head tava;
- kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult;
- teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnika- ja töövõtteid;

- kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Selgitab popkultuurist tuttavate tegelaste (koomiksist, filmist, animafilmist, arvutimängust, reklaamidest, mänguasjade) visuaalset isikupära ja karakterit.
- Leiab lihtsamatelt joonistelt ja skeemidelt (sh toote etiketid, pakendid, dokumendid, kunstiraamatute reproduktsioonid) olulise ja vajaliku info.
- Nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike (kooli õppekavas nimetada tehnikad ja kunstiliigid, mida klassis õpetatakse)
- Nimetab lihtsamaid ruumi ja liikumise mulje loomise viise kahemõõtmelises teoses (nt kattumine, teravus, suurus, liikuvad poosid, liikumise faasid, kiirusjooned).
- Nimetab põhivärve ja oskab segada teisi värve.
- Kirjeldab tarbeeseme vormi, faktuuri ja otstarbe seoseid ja kooskõla.
- Kirjeldab skulptuuri ja/või maakunsti teose suurust, mõõtmeid, värvi, ruumi selle ümber, vaadeldavust erinevatest külgedest, suurusuhteid ja materjali lihtsal viisil omandatud sõnavara piires.
- Mõistab kunstivahendite säästmise ja raiskamise tagajärgi.
- Kirjeldab kunstivahendite (*näiteks paber, värv, savi*) kasutamise erinevaid võimalusi ja viise.
- Üldistab õpetaja abiga lihtsamal moel, millised on tavapärastelt ühe ja sama otstarbega esemed (vorm, materjal). Õpilane oskab anda sellele ka lihtsama selgituse.
- Ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.

Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpilane:

- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel omandatud kunstitehnikaid (näiteks värvi pritsimine, erinevate materjalide trükk, diatüüpia, paberbatika, kollaaž, foto, ruumikunst, dekoratsioon jms), vahendeid isikupärasel viisil ning kombineerib neid omavahel (segatehnika, PVA-liimiga joonistamine, ruumiline maal, prügikunst jms).
- Järgib õpitud töö- ja ohutusvõtteid.
- Väljendab mõtteid, tundeid ja kogemusi oma kunstitöodes isikupära väärtustades.
- Arvestab lihtsama tarbeeseme loomisel kindla kasutaja vajadustega.
- Toob oma kogemuse pinnalt näiteid erinevatest igapäeva valikutest, oma eelistustest ja nende erinevatest tagajärgedest.
- Esitab visuaalselt (teos, video, infoplakat, animatsioon, koomiks, mõistekaart jms) erinevate igapäeva valikute tagajärgi.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat - nimetab, kirjeldab ja analüüsib visuaalteoseid (näiteks mis see on, mida ma näen, milline see on, kus see asub, kust seda kõige parem vaadata on, kuidas saad aru, et objekt liigub, kuidas tekitatud ruumi mulje, millisest materjalist, milline faktuur jne)
- Kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid, mõtteid ja tundeid, meeleolu, toob näiteid ja võrdleb, põhjendab oma arvamusi - mida nähtu mulle meenutab? Mis teosel toimuda võiks? Miks ma nii arvan? Millist meeleolu see teos minus tekitab? Miks?
- Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid ma kasutasin? Miks tahtsin just neid vahendeid kasutada? Mida protsessi käigus õppisin?

Õppesisu:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	Igapäevane visuaalkultuur. Uurib ja selgitab visuaalseid pilte. Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted. Kompositsioonipõhimõtted. Kompositsioon. Joon, kujund, vorm, tekstuur. Värvusõpetus: Värvinimetused. Värvitemperatuur. Ruumiillusioon. Dünaamika. Kunstiliigid. Kunstižanrid. Kunstiajalugu: kunstnikud, teosed.	Kunst, kunstiteos, kunstnik, portree. Kunstivahendid: akvarell, guašš, voolimismass, plastiliin, pastell, rasvakriidid, pintsel, palett. Kunstitehnikad: joonistus, maal, pastellmaal, disain, multifilm, teater, muusika. Värvusõpetus: põhivärvused. Kompositsioon: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, koos, eraldi	Kasutab teistega suhtlemiseks mobiiltelefoni põhilisi funktsioone (helistamist, sõnumi saatmist, sõnumi kustutamist, uue kontakti salvestamist. On teadlik ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses tundmatute inimestega. Valib sobivad võtmesõnad infootsinguks. Teeb vahet võtmesõnal ja veebiaadressil. Teeb vahet otsingukastil ja aadressiribal. Joonistab arvutis, veebirakenduses ja nutiseadmes pilte. Teeb digiseadmega fotosid. Teab, mis on kasutajanimi ja salasõna. Teab mis on tugev ja nõrk salasõna. Kasutab digiseadmeid (sh robotika) heaperemehelikult, järgides koolis kehtestatud reegleid. Teab, mida teha, kui digiseade on kaduma läinud. Julgeb turvalisusega seotud probleemide korral abi küsida. Teab, et kõne tundmatult numbrilt võib olla ohtlik. Avab ja sulgeb veebi-, mobiili- ja töölaarakenduse. Teab, mis on arvuti ja kuidas see töötab. Teeb vahet erinevat tüüpi arvutitel (nt sülearvuti, lauaarvuti, tahvelarvuti). Teab lihtsamaid arvutiga

			seotud mõisteid. Tunneb kodus ja koolis kasutatavate digiseadmete nimetusi. Küsib abi, kui digiseadmed ei tööta.
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	Loomingulised tööd. Kujutamise- ja vormiõpetus. Värv- ja kompositsiooniõpetus. Kunstitehnikad ja stiilid. Etikett.	Kunst, kunstiteos, kunstnik, portree. Kunstivahendid: akvarell, guašš, voolimismass, plastiliin, pastell, rasvakriidid, pintsel, palett. Kunstitehnikad: joonistus, maal, kollaaž, pastellmaal, disain, multifilm, teater, muusika.	
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Disaini baaselemendid. Disainiprotsessi osad. Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad. Tarbeesemed ja levinumad materjalid. Uurimine. Kavandamine.	Disain, disainer, kavandamine, värv, vorm, materjalid.	
KUNSTI, KULTUURI JA ÜHISKONNA SEOS	Vestlused kunstist. Autorsus ja autoriõigused. Eetika. Kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane. Ohutus. Keskkonnasäästlikkus.	Kunst, kunstiteos, kunstnik, portree, töö signeerimine.	

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, tööõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, arvutiõpetus.

Koolisene lõiming: loodusõpetusega: loodusobjektide kujutamine erinevatel aastaaegadel, looduslikud materjalid, tehismaterjalid, tarbeesemed, tervishoid; eesti keelega: lugemispalad, raamatuillustraatorid, raamatutegelased; kehalise kasvatuses: liikumismängud, ruumis orienteerumine; tööõpetusega: meisterdamine, materjalide tundmine, töövahendid, objektide ühendamine, ohutus, töövahendite ja töökoha korrashoid, keskkonnasäästlikkus

Õppekäigud: Võru Linnagalerii, Liiva ATE, Vana-Võro Kultuurikoda, Kr Muuseum, erinevad muuseumitunnid, ERM, TARTMUS, KUMU, teater, kino Kannel, Teater Vanemuine/Ugala, klassiõhtud, matkad, õppekäigud, Võru Lasteraamatukogu.

II kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud kunstiõpetuses

II kooliastme lõpuks õpilane:

- rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul
- kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke;
- käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info;
- mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;
- märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi;
- märkab ning kirjeldab iseseisvalt seost tarbeeseme või ruumi/hoone suuruse, vormi, materjali ja otstarbe vahel;
- rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava.

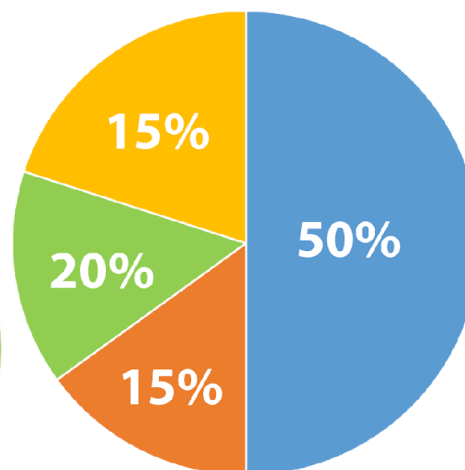
VÄLJASELGITAMINE
TEADMINE
MÕISTMINE

II kooliastme lõpuks õpilane:

- loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ning uurides ja kavandades;
- teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast.

LOOMINE

PLAANIMINE
IDEEDE ARENDAMINE



II kooliastme lõpuks õpilane:

- lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki disainiprotsessi etappe ning toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele;
- kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik.

REFLEKSIION
ANALÜÜS
KRIITIKA

II kooliastme lõpuks õpilane:

- analüüsib loodud ja arutleb loodu üle isiklikult positsioonilt, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt;
- selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid;
- annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis; põhjendab oma arvamust.

4. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Loeb lihtsamaid kaarte ja põhiplaane (maakaarti ja hoone (klassiruumi) plaani, sisekujunduse kavand) seostades kujutatut reaalse ruumiga.
- Viib kokku õpitud kunstniku ja tema teose.
- Teab kahemõõtmelise kujutamise (lisaks eelnevalt õpitule akvarell) lihtsamaid baaselemente (punkt, joon, pind, hele-tumedus, värv) ja kompositsiooni põhimõtteid (tasakaal, kattumine, teravus, suurus) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Teab kolmemõõtmelise kujutamise lihtsamaid baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid (suurus, mõõtmed, värv ja materjal) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Märkab ja kirjeldab õpetaja abiga tarbeeseme suurust, vormi ja materjali selle otstarbe ja kasutatavuse aspektist.

Plaanimine ja ideede arendamine

Õpilane:

- Tuvastab küsimusi kasutades lihtsamaid probleemi tagamaid (*miks, millal ja kuidas see probleem esineb ja kuidas see probleemi puudutavaid osapooli mõjutab*).
- Sõnastab enne tööle hakkamist, mida kavatseb teha, mis vahendeid ja materjale kasutab ja kuidas kujutab.

Loomine

Õpilane:

- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja ohutusvõtteid.
- Oskab luua vabavalalises programmis lihtsamaid neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) õpetaja etteantud teemal ja juhendamisel.
- Arvestab kunstitööde loomisel eelnevalt omandatud kompositsiooni lihtsamaid põhimõtteid.
- Rakendab eelnevalt õpitud kunstitehnikaid ja töövõtteid ning materjale põhjendatult ja õpetaja abiga.
- Rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid (viitab autorile suuliselt või kirjalikult) ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava (viitab kasutatud allikatele oma kirjalikes töödes).

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Kirjeldab enda ja teiste visuaalteoste olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, meeleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele
- Võrdleb kunstiteoste, arvutimängude, animatsiooni või filmi meeleolu ja atmosfääri (ruumilisus, värv, valgus, heli, montaaž)
- Selgitab õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööprotsessi

- Annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis.

ÕPPESISU:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	<p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted. Kunstiliigid.</p> <p>Maakaart.</p> <p>Värviteooria.</p> <p>Kunstžanrid.</p>	<p>Kahemõõtmeline kujutamine - punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv.</p> <p>Joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia, stsenograafia.</p> <p>Legend.</p> <p>Koloriit. Primaar ja sekundaarvärvid.</p> <p>Soojad ja külmad toonid</p> <p>Portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjööri vaade.</p>	<p>Geoportaali uurimine.</p> <p>CMYK, RGB JA HEX värvimudelid.</p>
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	<p>Kunstitehnikad ja stiilid.</p>	<p>Maal, joonistus, kollaaž, mosaiik, foto, origami, modelleerimine, makett, kõrgtrükk, akvarell.</p> <p>Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad.</p>	<p>Raster- ja vektorgraafika vabavara</p>
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	<p>Disaini baaselemendid.</p> <p>Disaini liigid.</p> <p>Disainiprotsessi osad.</p> <p>Kavandamine ja visualiseerimine.</p>	<p>Funktsionaalne värv, vorm ja materjal.</p> <p>Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus. Disaineri vastutus.</p> <p>Keskkonnadisain.</p> <p>Tootedisain, digitoote disain, graafiline disain.</p> <p>Kavand, visand, skits, krokii, abijooned, värvikaart.</p>	

		Idee sõnastamine. <i>Moodboard.</i> Visuaalne lihtsustamine.	
KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD	Kunstiga seotud elukutsed. Kunstiajalugu.	Kunstnik, disainer, animaator. Esiaja kunst (pisiplastika, kaljujoonised, koopamaalid, megaliitiline arhitektuur) Varased tsivlisatsioonid (Mesopotaamia, Egiptus)	
KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS	Jätkusuutlik mõtteviis. Teabe otsimine ja infokeskkonnad.	Keskkonnamõju. Säästlikkus. Digitaalne jalajälg. Digiprügi.	Muuseumide ja galeriide kodulehed. Info otsimine.

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, käsitöö ja tehnoloogiaõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, arvutiõpetus.

Õppekäigud

Kohalikud galeriid ja muuseumid. Võru linnatuur - Võru linna teepiirdete uurimine. Disainerid Liiva-ATE-s. Kunst Võru avalikus ruumis. Kodulinna piktogramm.

5. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Tunneb ära eri kirjasüsteeme ja seostab neid eri kultuuridega
- Kasutab olulisemaid kunstimõisteid (nt kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, looming, maalikunst, animatsioon, skulptuur jne) ühe kunstnikuga seoses.
- Teab järgmisi mõisteid: arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, abstraktne kunst. Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suurplaan, detail. Karakter, taust, esiplaan, tagaplaan. Koloriit.
- Teab kahemõõtmelise kujutamise tähtsamaid baaselemente (tegelased/karakterid, objektid ja taust/keskkond) ja kompositsiooni põhimõtteid (lisaks õpitutele ka dominant, koloriit).
- Teab kolmemõõtmelise kujutamise (skulptuur, installatsioon, ready-made) lihtsamaid baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid (suurussuhted, ruum teose ümber, vaadeldavus erinevatest külgedest).
- Mõistab õpitud näite põhjal mõne toote keskkonnamõju.

- Võrdleb nüüdisaegse ja ajaloolise tarbeeseme (näiteks kohvitermos ja õlletoop) erinevusi ja sarnasusi ning analüüsib kuidas tarbeeseme funktsionaalsus on arenenenud.

Plaanimine ja ideede arendamine

Õpilane:

- Loob lihtsa visandliku joonise enne kolmemõõtmelise töö loomist.
- Enne värvide kandmist tööle katsetab neid eraldi paberil.
- Rakendab abijooni portree loomisel
- Loob kunstitööd, uurides ja analüüsides teemaga seotud allikaid ning kavandades enda ideed ja kombineerides allikatest leitud ja oma ideid omavahel.

Loomine

Õpilane:

- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel kunstitehnikaid (nt makett, segatehnika, kollaaž, kõrgtrükk, joonistus, maal, foto jms) ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja ohutusvõtteid.
- Loob teose spontaanselt, ilma planeerimata.
- Loob teose eelnevalt uurides, kavandades ja ideid kombineerides.
- Kavandab ja loob vabavaralises programmis neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) õpetaja abiga.
- Valib kahe õpetaja pakutud kunstitehnika, töövõtte või kompositsioonipõhimõtte vahel ja põhjendab oma eelistust.
- Rakendab õpitud kahemõõtmelisi kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Rakendab õpitud kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Rakendab loomisel digivahendeid (telefoni kaamera, digijoonistuse rakendused jms).

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Kirjeldab ja mõtestab visuaalteose olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, sümboleid, meeleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele õpitud sõnavara piires;
- Selgitab õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööprotsessi, tuues välja töökäigu ning põhjendades oma tehtud valikuid (Mida said teada oma teema kohta teistest allikatest? Milliseid mõtteid kasutasid? Mida muutsid või lisasid juurde?);
- Annab klassikaaslaste teostele tagasisidet, põhjendab enda arvamust; (Räägi, mis sulle teise töös meeldib? Too esile, mis nõudis kõige rohkem pingutust kaaslaste töös)

ÕPPESISU:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	<p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted.</p> <p>Igapäevane visuaalkultuur.</p> <p>Kolmemõõtmeline kujutamine.</p> <p>Neljamõõtmelised teosed.</p>	<p>Joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia, stsenograafia.</p> <p>Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad.</p> <p>Vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal.</p> <p>Kaadriplaanid, montaaž, heli, valgus, narratiiv e lugu. Üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan.</p>	<p>Vektorgraafika vabavara</p> <p>Digivahendidega filmimine ja montaaž.</p>
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	<p>Kunstitehnikad ja stiilid</p>	<p>Foto, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia.</p> <p>Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, sissejuhatus, teema arendus, kulminatsioon, lahendus (puänt).</p> <p>Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad.</p>	

DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Logo disain. Logo tüübid.	Idee sõnastamine. Storyboard, stsenaarium. Visuaalne lihtsustamine. Piktogrammide.	
KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD	Fotograafia ajalugu. Kuulsad fotograafid. Fotograafia žanrid. Kunstiga seotud elukutsed.	Kunstnik, fotograaf, graafiline disainer. Kirjasüsteemid eri ajastutest ja kultuuridest (foneetiline kiri, piltkiri, rooma ja araabia numbrid, gooti kiri, tänavakunsti stiliseeritud tag'id).	
KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS	Jätkusuutlik mõtteviis. Teabe otsimine ja infokeskkonnad.	Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine	Info otsimine, muuseumide, galeriide ja kunstnike kodulehelt.

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, käsitöö ja tehnoloogiaõpetus, arvutiõpetus.

Õppekäigud

Kohalikud galeriid ja muuseumid. Võimalusel ekskursioonid pealinna muuseumidesse.

6. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Kirjeldab visuaalkultuuri ilminguid, näiteks reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknad, e-poe vaated.
- Rakendab eakohaselt teabegraafikat.
- Teadvustab õpetaja abiga oma digitaalset jalajälge.
- Tunneb ära ja nimetab varaste kõrgkultuuride ajaloolisi kunstiteoseid (nt koopamaal, amulett, püramiid, tempel, skulptuur, amfiteater jms).
- Teab mõisteid: Trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia, stsenograafia. Tekstuur, rütm, tsentraalperspektiiv, värvusperspektiiv, mass, dominant, proportsioonid, kaadriplaanid, tempo, puänt, stiliseerimine.
- Käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info.

- Teab kahemõõtmelise kujutamise (lisaks eelnevalt õpitule digitaalne joonistus või maal), tähtsamaid baaselemente (lisaks varem õpitutele ka tekstuur) ja kompositsiooni põhimõtteid (lisaks õpitutele ka ühtsus ja mitmekesisus, rütm, ruumiillusioon (nt kattumine, tsentraalperspektiiv, värvusperspektiiv, teravus, liikumisillusiooni tekitamine objektide või kehade puhul) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Teab kolmemõõtmelise kujutamise (näit installatsioon, tootedisain, lavakujundus, arhitektuurimakett) põhilisi baaselemente (valgus, mass) ja kompositsiooni põhimõtteid (dominant, proportsioonid) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Rakendab kunstitöö loomisel õpetaja abiga ajalise (4D) kujutamise (video, animatsiooni jne) tehnikaid ja põhimõtteid (kaadriplaanid, kestus, tempo, tegevuspaik ja tegelased, sissejuhatus, puänt).
- Visualiseerib ühte oma tarbimisharjumust (näiteks küsimuse abil “Millele kulub minu taskuraha”).
- Mõtestab lihtsamal tasemel ajaloolise ja kaasaegse ruumikeskkonna (näiteks koolikeskkond filmis “Kevade” ja oma kool või külapood ja supermarket) erinevusi selle otstarbe ja kasutatavuse aspektist.
- Märkab ja kirjeldab ruumikeskkonna suurust, vormi ja materjalikasutust selle ruumikeskkonna otstarbe ja kasutatavuse aspektist.
- Selgitab oma loodud digitaalkujutiste avalikustamisega seotud tagajärgi ja ohtusid.

Plaanimine ja ideede arendamine

Õpilane:

- Tuvastab disainiprotsessis osapooled keda õpetaja etteantud probleem puudutab selleks, et luua probleemi lahenduspakkumine.
- Tuvastab erinevaid uurimisviise kasutades probleemi tagamaid (miks, millal ja kuidas see probleem esineb ja kuidas see probleemi puudutavaid osapooli mõjutab) probleemi lahenduspakkumise loomise eesmärgil.
- Sõnastab probleemi võimalikud põhjused.
- Seab õpetaja abiga lähteülesande ja tegevusplaani.
- Selgitab välja osapoolte, keda probleem puudutab, hinnagu lahenduspakkumisele ja arvestab seda lahenduspakkumise arendamisel.
- Vormistab lahenduspakkumise.
- Kasutab neljamõõtmelise teose kavandamisel õpetaja abiga *storyboardi* või fotosid ja lühikest stsenaariumit.
- Rakendab abijooni figuuri ja tsentraalperspektiivi kujutamisel.
- Leiab ideid praktilisteks töödeks iseenda elust ja teistest õppeainetest.
- Kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda.
- Teab, mis on kavand ning tunneb kavandamise põhimõtteid ja eesmärgi ning oskab rakendada teadmisi lihtsama kavandi loomisel.

Loomine

Õpilane:

- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel kunstitehnikaid (nt modelleerimine, voltimine, makett, joonestamine jms), vahendeid isikupärasel viisil ning tunneb eelnevalt õpitud kompositsiooni põhimõtteid (nt ühtsus ja mitmekesisus, tasakaal, rütm, dominant, koloriit, proportsioonid jms) ning oskab neid teadlikult valida.
- Pakub ise teemasid ning teostamise võimalusi enda huvide ja loomingu väljendamiseks (spontaanselt).

- Loob enda teose teadlikult uurides ja analüüsides teemapõhiseid materjale (nt raamatud, õpikud ja muud infoallikad) ning kavandades enda ideed ja kombineerides neid omavahel (nt kavandi detailide, foto ja joonistuse, tasapinnaliste ja ruumiliste objektide kombineerimine).
- Tunneb neljamõõtmeliste tööde teostamise etappe ja võimalusi ning kavandab ja loob vabavaraalises programmis neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) enamasti iseseisvalt.
- Kombineerib kahe- ja kolmemõõtmelisi elemente digiloomingus.
- Tunneb vabavaraaliste programmide ühiseid tööriistu ja oskab neid uurides enamasti iseseisvalt erinevates olukordades rakendada.
- Valib oma idee teostamiseks (vajadusel õpetaja abiga) sobiva väljendusvahendi kõigi õpitud väljendusvahendite, sh digivahendite hulgast;
- Loob õpetaja abiga teostest ekspositsiooni (võib ka virtuaalse)

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Kirjeldab ja mõtestab visuaalteose olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, sümboleid, meeleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele õpitud sõnavara piires.
- Leiab kunstikultuuri seoseid muude valdkondadega nii ajaloost kui tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, kirjandusele, populaarkultuurile ja isiklikule kogemusele.
- Analüüsib stiliseeritud kujundeid ja sümboleid kasutavaid visuaalkultuuri teoseid (nt logosid, vappe, digitaalseid ikoone).
- Analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma teost ja tööprotsessi, tuues esile tegevuste omavahelised seosed ja järeldused

ÕPPESISU:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	Kunstiliigid. Kujutamise baaselemendid ja kompositsiooni põhimõtted	Skulptuur. Tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv. Kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant, rõhutus. Figuraalne, abstraktne.	
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	Kunstitehnikad ja stiilid.	Makett. Lavakujundus vm.	
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Tarbeesemed ja levinumad materjalid.	Looduslikud materjalid. Tehismaterjalid.	

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD	<p>Kunstiga seotud elukutsed.</p> <p>Kunstiajalugu.</p>	<p>Kunstnik, arhitekt, skulptor, sisearhitekt, disainer, illustraator.</p> <p>Antiikaja kunst Kreekas ja Roomas (templiehitus, teatrid, skulptuurid, monumendid).</p> <p>Keskaja kunst Eestis (kirikud, linnused, Tallinna vanalinn).</p>	
KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS	<p>Jätkusuutlik mõtteviis.</p> <p>Teabe otsimine ja infokeskkonnad</p> <p>Autorsus ja autoriõigused</p>	<p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi.</p> <p>Euroopa muuseumide ja galeriide kodulehed.</p> <p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine.</p>	Euroopa muuseumide ja galeriide kodulehed. Info otsimine.

Lõiming:

Eesti keel, ajalugu, matemaatika, loodusõpetus, arvutiõpetus.

Õppekäigud: Kohalike muuseumite haridusprogrammid. Võru linna ja maakonna skulptuurid avalikus ruumis. Kunstiüritused, näitused, kunstniku vestlused ja kohtumised.

III kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud kunstiopetuses

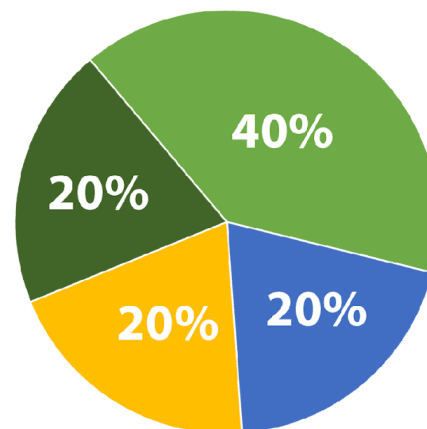
III kooliastme lõpuks õpilane:

- analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses;
- uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta;
- leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt;
- kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke;
- käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi, saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmisega hakkama;
- teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer;
- mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi;
- teab, mis on kopeerimine ja plagiaat, ning oskab teiste autorite teoseid ja nende osi kasutada oma uurimistöös või loomes nii, et tegevus ei riiva autori õigusi.

VÄLJASELGITAMINE
TEADMINE
MÕISTMINE

III kooliastme lõpuks õpilane:

- loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades;
- valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikaid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid;
- oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule.



LOOMINE

PLAANIMINE
IDEEDE ARENDAMINE

REFLEKSIION
ANALÜÜS
KRIITIKA

III kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist;
- märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid;
- rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- analüüsib teoseid, leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara;
- leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast;
- mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte;
- selgitab oma loometöö töökäiku, sõnumit; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid;
- kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktseptsib eriarvamusi.

7. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Kirjeldab digitaalseid keskkondi, hindab digitaalse keskkonna turvalisust ja eakohasust
- Leiab internetist lihtotsinguga infot kunstnike, kunstiteoste või ajastute kohta, kasutab internetis täpsustatud pildiotsingut.
- Tutvustab eri disainivaldkonna (näiteks tootedisain, digitootedisain, teenusedisain, tööstusdisain, graafiline disain, sotsiaalne disain jne) esindaja tegevust.
- Tuvastab visuaalkultuuris levinumaid värvikasutusega seotud tavapärasid (*näiteks hooaegadega seotud värvid riidemoes*).

Plaanimine ja ideede arendamine

Õpilane:

- Leiab oma teose jaoks ideid päevakajalistest või ajaloosündmustest.
- Kasutab idee leidmiseks ja laiendamiseks meetodeid (näit. ajurünnak, suvaline sisend, omaduste reastamine, info otsimine)
- Teeb töö kavandamisel kirjalikke ja visuaalseid märkmeid.
- Kavandab enda teose, pakkudes vahest välja ka erinevaid lahendusvõimalusi.
- Teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik, ning rakendab seda teadmist tööprotsessis.
- Märkab ja kirjeldab teda ümbritsevaid probleemolukordi.
- Tuvastab erinevaid uurimisviise kasutades probleemi tagamaid (miks, millal ja kuidas see probleem esineb ja kuidas see probleemi puudutavaid osapooli mõjutab).
- Uurib näiteid kuidas on sama või sarnast probleemi varasemalt lahendatud.
- Tutvub erinevate uurimisviiside (*näiteks vaatlus, intervjuu, küsitlus, enesekohase päeviku pidamine ja analüüsimine, uurijapäeviku pidamine ja analüüsimine*) võimalustega.

Loomine

Õpilane:

- Õpilane teab, et isikupärasus on väärtuslik ja püüab luua omapäraseid kunstitöid tuues esile enda individuaalsust ja huvisid.
- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digikunst) kunstitöid spontaanselt (kavandamata).
- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid uurides ja kavandades.
- Kavandab ja arendab enda ideid enne teose loomist, kombineeri erinevatest ideedest tervikliku lahenduse.
- Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid enamasti teadlikult või õpetaja abiga.
- Leiab oma töö eksponeerimiseks koha, kus see on hästi vaadeldav.
- Tunneb loominguga esitlemise põhimõtteid ja suudab teha publikule esitamiseks ettevalmistustöid õpetaja abiga.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Analüüsib tarbeeset funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspektist.
- Selgitab enamasti oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi.
- Kirjeldab teose ainek, meediumi ja vormi.

ÕPPESISU:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	Igapäevane visuaalkultuur. Neljamõõtmelise teosed. Ruumiharidus.	Digitaalsed keskkonnad. Meediaportaalid, digitaalsed arhiivid, sotsiaalmeediaplatformid. Kaadriplaanid, montaaž, heli, valgus, narratiiv e lugu, tegevuspaik, tegelased üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan. Arhitektuur koolimajade näitel. Hea ja halb kooliruum. Minikodu.	
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	Kunstitehnikad ja stiilid.	Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad.	Raster- ja vektorgraafika vabavara.
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Disainiprotsess.	Osapooled, tarbija. Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamise ja sõnastamine, info kogumine. Lähteülesanne. Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine. Lahenduspaikumine.	

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD	Kunstiajalugu.	Keskaja arhitektuur Euroopas ja Eestis: gooti ja romaani kirikuarhitektuur, linnusearhitektuur. Ehitusplastika, vitraažid, illumineeritud käsikirjad. Relikviaarid. Islami kunst: mošearhitektuur, käsikirjad, ornamendid. Viikingite arhitektuur ja kunst, rändhõimude kunst (ornament, metallitöö).	
KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS	Jätkusuutlik mõtteviis. Teabe otsimine ja infokeskkonnad. Kunstielu. Autorsus ja autoriõigused.	Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine museaal, absoluutne šedööver, glüptoteek, pinakoteek Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine	Google'i pildiotsing (Veebi)entsüklopeediad ja andmebaasid.

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, ühiskonnaõpetus, ajalugu, inimeseõpetus, geograafia, tööõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, arvutiõpetus.

Õppekäigid : Kohalikud galeriid ja muuseumid. Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised.

8. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Kasutab info leidmiseks sõnastikke ja entsüklopeediaid, nii raamatutena kui digitaalseid andmebaase.
- Otsib teadlikult erinevatest infoallikatest vajalikku informatsiooni ja toob esile detailid ning tähtsamad punktid.

Plaanimine ja ideede arendamine

Õpilane:

- Leiab oma teose jaoks ideid läbi eneserefleksiooni.
- Rakendab õpetaja abiga ideede genereerimise ja laiendamise/arendamise meetodeid (kombineerimismatriksid, referaat idee tausta uurimiseks).
- Loob *storyboardi* joonistades või digivahendeid kasutades.
- Märkab ja tuvastab igapäevaelu probleemi, mis teda kõnetab.
- Seab lähteülesande ja tegevusplaani.
- Kavandab õpetaja abiga ja rakendab sihipäraselt üht uurimismeetodit (*näiteks vaatlus, intervjuu, küsitlus, enesekohase päeviku pidamine ja analüüsimine, uurijapäeviku pidamine ja analüüsimine*).

Loomine

Õpilane:

- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digivahendid) kunstitöid spontaanselt (kavandamata).
- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid enamasti teadlikult uurides ja kavandades.
- Laiendab enda ideed kavandamise protsessis, katsetab erinevaid tehnilisi võimalusi ja toob esile idee arenguetapid.
- Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid teadlikult.
- Põhjustab tehnika või meediumi valikut toetudes oma sõnumile või ideele.
- Rakendab neljamõõtmelise teose loomisel (animatsioon., video, etendus, *performance*) narratiivi, sissejuhatust ja puänti (lõiming kirjandusega).
- Oskab õpetaja abiga rühmaliikmena luua ühistöödest väljapaneku.
- Toetab töö pealkirjaga oma sõnumit või ideed.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst).
- Analüüsib ruumilist keskkonda funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspektist.
- Põhjustab valdavalt oma töö sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.
- Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjustab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib enamasti eriarvamusi.

ÕPPESISU:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
-----------------------------	----------	---------	---------------

VISUAALNE KIRJAOSKUS	<p>Igapäevane visuaalkultuur.</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted.</p> <p>Värviteooriad.</p> <p>Neljamõõtmelised teosed.</p>	<p>Ideoloogilised sümbolid erinevates kultuurides.</p> <p>Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Türkiis-, ultramariin-, koobaltsinine jt värvide nimetused.</p> <p>Kaadriplaanid, montaaž, heli, valgus, narratiiv e lugu, tegevuspaik, tegelased.</p> <p>Üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan.</p>	
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	Kunstitehnikad ja stiilid.	Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad	Raster- ja vektorgraafika vabavara
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Disainiprotsess.	<p>Osapooled, tarbija.</p> <p>Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine, info kogumine</p> <p>Lähteülesanne</p> <p>Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine</p> <p>Lahenduspakkumine</p> <p>Kavand, visand, skits, krokii.</p>	
KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD	<p>Kunstiajalugu.</p> <p>Muinsuskaitse. Etnograafia.</p> <p>Kultuuripärand, ehituspärand ja tööstuspärand Eestis.</p> <p>Kaasaegne arhitektuur.</p>	<p>Renessansskunst Itaalias.</p> <p>Kõrgrenessansi kunstnikud (Leonardo, Raffael, Michelangelo).</p> <p>Barokk-kunst Euroopa õukondades</p> <p>Klassitsism: valitsushooned Euroopas ja Ameerikas.</p> <p>Realism maalikunstis.</p> <p>Ehe. Audentne</p> <p>Funktsionalism, internatsionaalne stiil, modernism, postmodernism, blobism,</p>	muis.ee

		dekonstruktivism, high-tech arhitektuur, biomimikri, ökoloogiline arhitektuur	
KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS	Kunsti ja kultuuriga seotud elukutsed. Jätkusuutlik mõtteviis. Teabe otsimine ja infokeskkonnad. Kunstielu. Autorsus ja autoriõigused	Konservaator, kuraator, kujundaja, toimetaja, restauraator Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine. Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine	

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, ühiskonnaõpetus, ajalugu, inimeseõpetus, geograafia, tööõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, arvutiõpetus.

Õppekäigud

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised. Õppekäik Võru linna muinsuskaitsealale. Kohalikud galeriid ja muuseumid.

9. KLASSI KUNST

Õpitulemused:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- Seostab eri ideoloogilisi sümboleid vastava ajastuga ja teab nende tähendust.
- Arutleb erinevate nii kaasaegsete kui ajalooliste ideoloogiliste sümboolite rolli üle tänapäeval
- Seostab kunstnikku ja kunstiteost selle loomiskeskkonnaga, leides ja tõendades oma tähelepanekuid.
- Leiab kunstiteose omadused, mis väljendavad nii loomise keskkonna kui kunstniku ideid
- Külastab iseseisvalt kunstinäitust või- sündmust ning käitub seal reeglite kohaselt.

Plaanimine ja ideede arendamine

Õpilane:

- Rakendab teiste autorite teoseid oma töö lähtepunktina.
- Rakendab õpetaja abiga keerulisemaid ideede laiendamise / arendamise meetodeid (näiteks Osborni küsimustik).
- Teab ideede selekteerimise meetodeid (näiteks sõelumine küsimuste abil, plussid, miinused)
- Sõnastab oma teose kontseptsiooni.
- Kasutab kavandamisel mitmekesiseid meetodeid (näit visandid, skeemid, asendiplaanid, maketid, värvi- ja materjalinäidised, tööetapide kirjeldused).

Loomine

Õpilane:

- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digivahendid) kunstitöid spontaanselt (kavandamata).
- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid teadlikult uurides ja kavandades.
- Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid teadlikult.
- Pakub välja ekspositsiooni või näitusepinna koha kooliruumis ning põhjendab enda valikut ja visiooni.
- Loob näituse kaasteksti, etiketid (autori nimi, töö nimetus, tehnika jms) ja esitluse viisi.
- Tekitab kahemõõtmelises teoses vabalt valitud vahenditega ruumi-illusiooni.
- Rakendab kolmemõõtmelises teoses valgust, ümbritsevat ruumi ja materjali (või muid õpetaja ülesandepüstituses esitatud elemente või põhimõtteid) oma sõnumi edastamiseks.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- Mõtestab disaininäiteid funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspektist.
- Põhjendab oma töö sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.
- Kirjeldab, analüüsib, tõlgendab ja hindab kunstiteoseid (nende ainest, meediumi, vormi ja konteksti).
- Uurib teose loomise konteksti – sotsiaalne kontekst, ajalooline taust, põhjuslik keskkond, milles kunstiteos loodi.

ÕPPESISU:

Ainesisu teemavaldkonnad	Õppesisu	Mõisted	Digipädevused
VISUAALNE KIRJAOSKUS	Igapäevane visuaalkultuur. Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted.	Nüüdisaegsed märgid ja sümbolid. Kolmemõõtmeline: joon, vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal,	

		dimensionaalsus (reljeef, skulptuur, maakunst).	
KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS	Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad. Subkultuurid	Massikultuur, kommertskultuur, süvakultuur, autonoomia, peavool, identiteet.	Raster- ja vektorgraafika vabavara.
DISAIN JA DISAINIPROTSESS	Disainiprotsess. Kavandamine.	Osapooled, tarbija. Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine, info kogumine. Lähteülesanne. Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine. Lahenduspakkumine. Kavand, visand, skits, krokii, abijooned.	
KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD	Kunstiajalugu. Reklaamikunst.	Modernism 19. sajandi lõpu maalis (impressionism, postimpressionism, sümbolism, juugend). Maailmanäitused ja tehnoloogia areng. Nüüdiskunst vastavalt aktuaalsetele teemadele, kohalikele näitustele või loodud teostele. Sotsiaalne reklaam.	
KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS	Kunsti ja kultuuriga seotud elukutsed Jätkusuutlik mõtteviis Teabe otsimine ja infokeskkonnad Kunsti elu Autorsus ja autoriõigused	Konservaator, kuraator, kujundaja, toimetaja Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine Autor, autoriõigused, viitamine.	

Lõiming:

Eesti keel, matemaatika, geograafia, käsitöö ja tehnoloogiaõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus, inimeseõpetus, arvutiõpetus.

Õppekäigud:

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised. Kohalikud galeriid ja muuseumid.

HINDAMINE KUNSTIÕPETUSES

Kunstivaldkonna hindamine lähtub riikliku õppekava üldosa sätetest, VKK põhiväärtustest, missioonist ja õppeesmärkidest. Hindamisel lähtutakse õppimisele seatud eesmärgist ja hinnatakse seda, mida on õpetatud, rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste (9.klass) hinnatena. Hoiakute kujunemise kohta antakse tagasisidet suunavate ja toetavate sõnaliste hinnangutega. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid pööratakse tähelepanu ka õpilase keelekasutusele, sh kunstiterminite õigele kasutusele ning õigekirjale. Trimestri või poolaasta kokkuvõtvaks hindamiseks peab olema sooritatud vähemalt kolm loomingulist ülesannet.

Hindamise eesmärk:

- toetada õpilase individuaalsust, enesetunnetust ja loovuse arengut;
- toetada õpilase mõtlemis- ja analüüsivõimet;
- toetada isikupärase väljenduslaadi leidmist;
- toetada laia silmaringi, sallivuse ja avatuse arengut;
- toetada õpilase enesehindamise ja kaasõpilaste hindamise oskust;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt ja eesmärgistatult õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist;
- toetada õpilase eneseusku ja innustada teda oma võimeid arendama;
- suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.

I kooliastmes antakse kokkuvõttev tagasiside kolm korda õppeaastas – trimestrite lõpus.

1. – 8. klassis kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel mitmeeristavat hindamist. Mitmeeristava hindamise puhul loetakse õpilase sooritus kas „arvestatuks“ (AR) või „mittearvestatuks“ (MA).

9. klassis hinnatakse numbriliselt, 5 palli süsteemis:

hinne "5" 90-100%

hinne "4" 75-89%

hinne "3" 50-74%

hinne "2" 20-49%

hinne "1" 0-19%

MUUSIKA

Muusika õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

Tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid.

Tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset.

Mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu.

Kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhiluseid.

MUUSIKA

Teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure.

Väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana.

Teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

I kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

1. KLASSI MUUSIKA:

1. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega,
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut.

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool“, - Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel laulu emast või kevadest.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato'des ja/või kaasmängudes;
- 2) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;
- 2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid;
- 3) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 4) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel.

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika);
- 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes;
- 4) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);
- 5) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel;
- 6) väljendab muusika meeleolu kunstitöodes;
- 7) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus.

Muusika kuulamine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (tempo, dünaamika);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 6) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- 7) seostab muusikapala selle autoritega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused:

Õpilane:

1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, VEERANDPAUS

2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;

3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid SO, MI, RA erinevates kõrguspositsioonides;

4) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;

b) regilaul, helilooja, sõnade autor;

c) muusikapala, salm, refrään, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;

d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;

Õppekäigud

Koolikontserdid ja aktused, kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

Õpilane:

1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;

2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. KLASSI MUUSIKA:

2. klassi õpitulemused:

2. klassi lõpetaja:

1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;

2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis.

3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;

4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;

6) rakendab pillimängu kaasmängudes;

7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;

8) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;

9) väärtustab enese ja teiste loomingut.

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi, rühmas ja kooris;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool „- Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel laulu emast või kevadest.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;
- 2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid;
- 3) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 4) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel.

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, dünaamika);
- 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes;
- 4) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);
- 5) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel;
- 6) väljendab muusika meeleolu kunstitöodes;
- 7) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus.

Muusika kuulamine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika);
- 2) eristab kuuldelselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- 4) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 5) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- 6) seostab muusikapala selle autoritega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, VEERANDPAUS
- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid JO, LE, MI, SO, RA ja alumine SO, RA erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
 - b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
 - c) muusikapala, salm, refrään, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
 - d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;
 - e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.

Õppekäigud

Koolikontserdid ja aktused, kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

3. KLASSI MUUSIKA:

3. klassi õpitulemused:

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses koosseisus.
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut;

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool „- Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel laulu emast või kevadest.

Pillimäng

Plokkflöödiõpe algab I trimestri II poolest.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) on omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides;
- 3) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;
- 2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid;
- 3) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 4) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel.

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);
- 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes;
- 4) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);
- 5) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel;
- 6) väljendab muusika meeleolu kunstitöodes;
- 7) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus.

Muusika kuulamine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;
- 2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara ning muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);
- 3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat, sh muusikažanre (marss, valss, polka);
- 4) otsib infot erinevatest etteantud allikatest, eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) mõistab ja õpib kasutama kõiki rütme alates 1.klassist, millele lisanduvad TAI-RI ja TI-RI-TI-RI rütmid
- 6) õpib lauludes tundma JO- JO`astmerida;
- 7) mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas. Mõistete meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor, muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ballett, ooper, duur, moll, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng rütm, meloodia, tempo, kõlavärv (tämber), vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat märkide latern, segno, volt, tutvustamine laulurepertuaariga.

Õppekäigud

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid) ning kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusika oskussõnavara.

II kooliaste

Õpitulemused:

II kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

4. KLASSI MUUSIKA:

4. klassi õpitulemused:

4. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 4) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 5) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 6) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 7) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 8) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 9) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega c1- c2;
- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool „- Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel laulu emast või kevadest.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) rakendab musitseerides plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga (klassides, kus seda õpitakse)
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass); teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 4) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 5) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega;
- 6) kuulab ja võrdleb kooriliike, muusikalidest tuntumaid laule ning Camille Saint- Saens tsüklist „Loomade karneval“ erinevaid palasid.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: VEERANDNOOT, KAHEKSANDIKNOOT, POOLNOOT, TÄISNOOT, VEERANDPAUS, KAHEKSANDIKPAUS, POOLPAUS, TÄISPAUS, TAI-RI, TI-RI-TI-RI, TI-TIRI, TIRI- TI, TA-I-TI,
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);
- 4) mõistab viulivõtme ja absoluutsete helikõrguste C1- C2 tähendust ning kasutab neid musitseerides;

- 5) mõistab duur-, moll-helilaadi ning kasutab neid musitseerides;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli.
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass);
 - d) tempo, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo;
- 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid), kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

5. KLASSI MUUSIKA:

5. klassi õpitulemused:

5. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 4) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 5) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 6) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 7) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 8) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g- g2;

- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool“, - Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel laulu emast või kevadest.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid)
- 3) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 4) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;
- 5) kuulab ning võrdleb A. Vivaldi ja P. Tšaikovski tsüklitest „Aastaajad“ kuulatud muusikapalasi;
- 6) tunneb, kuulab ja oskab võrrelda tuntud lauljaid: A. Bocelli, E. Glennie, S. Wonder, P. Wittgenstein;
- 7) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 8) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 9) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus:

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: VEERANDNOOT, KAHEKSANDIKNOOT, KUUETEISTKÜMNENDIKNOOT, POOLNOOT, TÄISNOOT, VEERANDPAUS, KAHEKSANDIKPAUS, KUUETEISTKÜMNENDIKPAUS, POOLPAUS, TÄISPAUS, TAI-RI, TI-RI-TI-RI, TI-TIRI, TIRI- TI, TA-I-TI.
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);
- 4) mõistab viulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g- g² tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja tähtnimetusi
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
 - a) eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud.
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
 - d) tempo, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo, ritenuto.
- 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid), kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

6. KLASSI MUUSIKA:

6. klassi õpitulemused:

6. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 4) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 5) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 6) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;

- 7) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 8) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g- g2;
- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool“, - Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel laulu emast või kevadest.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeoleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid)
- 3) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 4) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;

- 5) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 6) Tunneb ja eristab teiste maade rahvaste muusikat (Soome, Rootsi, Läti, Leedu, Austria, Norra)
- 7) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 8) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus:

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: VEERANDNOOT, KAHEKSANDIKNOOT, KUUETEISTKÜMNENDIKNOOT, POOLNOOT, TÄISNOOT, VEERANDPAUS, KAHEKSANDIKPAUS, KUUETEISTKÜMNENDIKPAUS, POOLPAUS, TÄISPAUS, TAI-RI, TI-RI-TI-RI, TI-TIRI, TIRI- TI, TA-I-TI.
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);
- 4) mõistab viulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g- g² tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja tähtnimetusi
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
 - a) eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhulikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud.
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
 - d) tempo, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo, ritenuto.
- 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid), kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

III kooliaste

Õpitulemused:

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

7. KLASSI MUUSIKA:

7.klassi õpitulemused:

7.klassi lõpetaja:

- 1) oskab kuulata iseennast, kaaslasi ja õpetajat koosmusitseerimisel;
- 2) oskab kasutada õpitud taktimõõte, noodipikkusi ja pause;
- 3) teab ja oskab kuuldeliselt eristada ning iseloomustada erinevaid klahvpille;
- 4) oskab iseloomustada kuulatud muusikat, anda omapoolset hinnangut ja seda põhjendada;
- 5) tunneb mõisteid: *dünaamika, tempo, helistik, toonika, kolmkõla, intervall, rondo, akord, variatsioon, bassivõti*;
- 6) oskab esitada ideid ja rakendada võimetekohaselt oma loovust;
- 7) laulab ea- ja võimetekohaselt, oskab peast igas trimestris 1-2 laulu

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili;
- 2) järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 6) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool „- Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel ühiselt valitud teemakohaseid laule.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha ja rütmipille kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid (Prantsuse, Itaalia, Hispaania).

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha- ja rütmipillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha- ja rütmipillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk- ja löökpille. Eristab kõla ja kuju järgi: keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviul, tšello, kontrabass, näppepillid ukulele, harf, kitarr; puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmi pillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;
- 3) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 4) on tutvunud Itaalia, Prantsusmaa, Hispaania, Iisraeli, Brasiilia, Argentiina jpt. muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 5) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- 6) võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult.
- 7) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus:

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: TI-TIRI, TIRI-TI, TI, TI-PAUS
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 5) Tunneb termineid: musitseerimine, sopran, koloratuursopran, metsosopran, alt, kontraalt, kontratenor, tenor, bariton, bass, solist, duo, duett, trio, kvartett, kvintett, sekstett, septett, oktett, nonett, ansambel, virtuoos jpt;

Õppekäigud:

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid), kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

8. KLASSI MUUSIKA:

8.klassi õpitulemused:

8.klassi lõpetaja:

- 1) oskab kuulata iseennast, kaaslast ja õpetajat koosmusitseerimisel;
- 2) laulab ea- ja võimetekohaselt, oskab peast igas trimestris 1-2 laulu

- 3) teab kuni 1-märgiga helistikke, oskab määrata toonikat ja ehitada põhikolmkõla;
- 4) oskab kasutada õpitud taktimõõte, noodipikkusi ja pause;
- 5) teab ja oskab kuuldeliselt eristada ning iseloomustada erinevaid klahvpille;
- 6) oskab iseloomustada kuulatud muusikat, anda omapoolset hinnangut ja seda põhjendada;
- 7) tunneb mõisteid: *dünaamika*, *tempo*, *helistik*, *toonika*, *kolmkõla*, *intervall*, *rondo*, *akord*, *variatsioon*, *bassivõti*;
- 8) oskab esitada ideid ja rakendada võimetekohaselt oma loovust.

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili;
- 2) järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti.
- 6) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool „- Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel ühiselt valitud teemakohaseid laule.
- 7) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha ja rütmipille kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid (Ladina-Ameerika, Põhja-Ameerika, Hispaania).

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha- ja rütmipillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi klahvpille, klahvpuhkpille, elektrofone ja pillikoosseise;
- 3) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmuseid;
- 4) on tutvunud Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 5) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- 6) võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 7) eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 8) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus:

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; TI-TIRI, TIRI-TI, TI, TI-PAUS
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: elektrofonid, partituur, pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika.

Õppekäigud:

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid), kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

- 3) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 4) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

9. KLASSI MUUSIKA:

9.klassi õpitulemused:

9.klassi lõpetaja:

- 1) oskab kuulata iseennast, kaaslast ja õpetajat koosmusitseerimisel;
- 2) laulab ea- ja võimetekohaselt, oskab peast igas trimestris 1-2 laulu

- 3) teab kuni 1-märgiga helistikke, oskab määrata toonikat ja ehitada põhikolmkõla;
- 4) oskab kasutada õpitud taktimõõte, noodipikkusi ja pause;
- 5) teab ja oskab kuuldeliselt eristada ning iseloomustada erinevaid klahvpille;
- 6) oskab iseloomustada kuulatud muusikat, anda omapoolset hinnangut ja seda põhjendada;
- 7) tunneb mõisteid: *dünaamika*, *tempo*, *helistik*, *toonika*, *kolmkõla*, *intervall*, *rondo*, *akord*, *variatsioon*, *bassivõti*;
- 8) oskab esitada ideid ja rakendada võimetekohaselt oma loovust.

Õpitulemused ja õppesisu

Laulmine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili;
- 2) järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti.
- 6) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Meie kool „- Võru Kesklinna Kooli hümn (A. Määr), 1- 2 jõululaulu; kevadel ühiselt valitud teemakohaseid laule.
- 7) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides.

Pillimäng

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kasutab keha ja rütmipille kaasmängudes ja/või ostinato'des;
- 2) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika, Ameerika).

Muusikaline omalooming

Õpitulemused:

Õpilane:

- 6) loob improvisatsioone keha-, rütmi ja plaatpillidel;
- 7) loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha- ja rütmipillidel;
- 8) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 9) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 10) väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi klahvpille, keelpille, puhkpille, löökpille ning erinevate maade kultuuride pille;
- 3) eristab erinevaid muusika esitamise koosseise: ansambel, orkester, koor jpt.;
- 4) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi
- 5) on tutvunud Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 6) Teab jazzmuusika kujunemislugu ning filmimuusika tekkimist ning on kuulanud mitmeid muusikalisi näiteid antud teemadel.
- 7) On tutvunud teemadega ballett, ooper, operett, muusikal ning kuulanud/ vaadanud muusikalisi näiteid kõigi kohta.
- 8) Hääleliigid- on tutvunud ning tunneb kuulates ära erinevad nais- ja meeshääleliigid.
- 9) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- 10) võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus:

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; TI-TIRI, TIRI-TI, TI, TI-PAUS
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab helistike tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 6) mõistab 9.klassi teoreetilisi teemasid läbivate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.

Õppekäigud:

Koolikontserdid ja aktused (sh virtuaalsed kontserdid), kooli poolt organiseeritud külalisesinejad.

Õpitulemused:

- 5) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 6) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

LÕIMING MUUSIKAÕPETUSES

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide omadusi.

Sotsiaalsained. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia. Arendatakse loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

HINDAMINE MUUSIKA ÕPETAMISEL

Võru Kesklinna Koolis on muusikaõpetuses numbriliste hinnete asemel hinnanguteks "AR" (arvestatud) ja "MA" (mittearvestatud). 9. klassis hinnatakse numbriliselt 5 palli süsteemis-

hinne "5" 90-100%

hinne "4" 75-89%

hinne "3" 50-74%

hinne "2" 20-49%

hinne "1" 0-19%

Muusikatunnis hindame kahte või kolme osaoskust:

- Laulud
- Teoreetiline materjal
- Plokkflöödpalad (klassides, kus seda õpetatakse)

Selleks, et saada trimestri kokkuvõtvaks hinnanguks "arvestatud", peab iga osaoskuse keskmine olema "arvestatud". Õpilase puudumise korral tuleb järele vastata kõik laulud, tööd ja plokkflöödpalad.